

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2303827
Matèria	Ocupació.
Assumpte	Ocupació pública. Assetjament laboral. Denúncia. Falta de resposta.
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració.

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Antecedents

El 15/12/2023 la persona autora de la queixa manifesta, en essència, que la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació no dona resposta al seu escrit de 12/09/2023 en què exposava que estava patint una situació d'assetjament laboral.

El 20/12/2023 admetem la queixa a tràmit i sol·licitem a la Conselleria informe sobre els punts següents:

- Ha sigut posada a la disposició de la persona resposta expressa, dictada dins de termini per òrgan competent, congruent (que done resposta lògica) i, si escau, motivada (justificada) i amb indicació de com recórrer-la en els termes i terminis de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (article 21 i següents)?
- En el cas que no haja sigut així: previsió temporal concreta per a fer-ho. El nostre objectiu és que la persona obtinga un compromís cert (no es consideraran admissibles respostes com ara "com més prompte millor" o semblants). Aquest compromís no haurà de perjudicar el millor dret de terceres persones a una resposta prèvia.

El 18/01/2024 vam rebre informe de l'Administració, que exposa (en resum):

(...) NORMATIVA Decreto 41/2016, de 15 de abril, del Consell, por el que se establece el sistema para la mejora de la calidad de los servicios públicos y la evaluación de los planes y programas en la Administración de la Generalitat y su sector público instrumental.

CONSIDERACIONES Considerando los hechos y la normativa precedente, se constata un fallo de comunicación puntual en el Servicio de Inspección de Educación.

Se decide solicitar nuevamente informe a la inspectora en base al escrito del Sindic

PROPUESTA: Dar respuesta tanto al Sindic como al ciudadano y realizar los ajustes necesarios en el sistema de comunicación del Servicio de Inspección, para intentar que estos fallos no vuelvan a suceder.

ANEXOS: (...) 2 Contestación via email al interesado

CONTESTACIÓ AL/A LOS INTERESADO/S Agradecemos su escrito en el cual nos comunican la falta de contestación al interesado, el cual nos ha permitido comprobar que nuestro sistema de comunicación con el ciudadano había fallado, gracias a este hecho hemos podido hacer los ajustes necesarios para intentar que no vuelva a pasar.

Independientemente de lo anterior, solicitado informe nuevamente a la inspectora sobre el asunto, la inspectora concluye en su informe de fecha 08/01/2024, en los siguientes términos "Ante los escritos de denuncia de acoso laboral de la directora, se han realizado las actuaciones recogidas en el Protocolo de prevención y actuación ante el acoso laboral en centros docentes dependientes de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport. Se propuso el archivo del caso, ya que no se observaron responsabilidades de ningún tipo de las personas implicadas."

Así mismo, le comunicamos que en fecha 11/01/2024 hemos dado respuesta al interesado (...) por medio de su correo electrónico (...), tal como nos solicita, con las necesarias disculpas por nuestro error de comunicación.

El 26/01/2024 la persona autora de la queixa es limita a adjuntar el document següent:

INSPECCIÓ EDUCATIVA Agraïsc la seua resposta emesa per correu electrònic amb data 11 de gener de 2024 en referència a la petició del Greuges núm. 2303827 de data 20/12/2023, referent a la falta de contestació a les seues presentacions telemàtiques de data 17/07/2023 (...) i 12/09/2003 (...), respecte a fets suposadament esdevinguts en la Secció de l'IES Conselleria de València, i lamentablement que per problemes informàtics no poguéreu comunicar-me la resposta en el seu moment.

EXPOSE:

1. Que l'informe de la inspecció educativa, coneixent, de primera mà i al detall, tots els fets descrits durant dos anys a l'esmentat institut, es limite a dir: "Davant els escrits de denúncia d'assetjament laboral de la directora, s'han realitzat les actuacions recollides en el Protocol de prevenció i actuació davant l'assetjament laboral en centres docents dependents de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport. Es va proposar l'arxivament del cas, ja que no es van observar responsabilitats de cap mena de les persones implicades. Açò, a més de simple, és sorprenent".

2. S'entén que l'informe realitzat per la inspecció educativa haurà estat objectiu i degudament justificat per poder arribar a una conclusió tan clara i senzilla. Se suposa que s'haurà fet una tasca minuciosa i coherent, contrastant opinions, punts de vista, actuacions irregulars, revisant els elements curriculars... i que ho haurà fet donant veu a les dues parts afectades.

3. Que els membres declarants (...) del curs 21-22 i (...) del curs 22-23, no hem rebut cap citació de la inspecció educativa per donar la nostra versió dels fets, sens ha bloquejat el dret a matissar, ampliar o modificar les nostres declaracions.

SOL·LICITE:

1.- Còpia de l'informe complet de la inspecció educativa on es desestimen cadascun dels fets descrits i les suposades irregularitats.

2.- Cas que no s'haja fet cap informe exhaustiu, demane es revisen novament les suposades irregularitats de la direcció del centre i es prenga declaració a totes les parts implicades, i que supervise el procediment la Unitat de Resolució de Conflictes de la Conselleria d'Educació.

3.- Tinga per presentat aquest escrit com a document per registre d'entrada.

4.- Ens comuniqui qualsevol resolució que es prenga al respecte.

2 Consideracions

2.1 Anàlisi de l'actuació administrativa

La Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació rep el 12/09/2023 escrit de la persona autora de la queixa (catedràtic de Secundària i que ocupa el lloc d'orientador educatiu en un centre públic) en el qual trasllada determinats fets per si foren constitutius d'assetjament personal i laboral. Sol·licita que es procedisca d'acord amb la legislació vigent.

La Conselleria informa que, per error, no li va respondre i que consta informe d'Inspecció Educativa en què es proposa l'arxivament de l'assumpte per considerar que no hi ha assetjament. Conclou que li ha traslladat resposta mitjançant correu electrònic, com sol·licitava.

En el seu informe, la Conselleria d'Educació aplica a aquest cas el sistema de qualitat de la Generalitat (Decret 41/2016, de 15 d'abril, del Consell, pel qual s'estableix el sistema per a la millora de la qualitat dels serveis públics i l'avaluació dels plans i programes en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental).

Compartim amb la Conselleria les reflexions següents:

A/ Tant si s'hi aplica la Resolució conjunta de 18 de gener de 2018, de la Direcció General de Funció Pública i de la Direcció de l'INVASSAT, per la qual es disposa la publicació del Protocol de prevenció i actuació davant de l'assetjament laboral en l'Administració de la Generalitat, com si s'hi aplica el protocol específic de la Conselleria d'Educació (Protocol de prevenció i actuació davant l'assetjament laboral en centres docents dependents de la Conselleria, l'enllaç del qual és: [NTP 489: Violència en el lloc de treball \(gva.es\)](#)), els dos documents conclouen amb propostes que poden incloure, tant l'arxivament de les actuacions, com actuacions concretes per a evitar l'assetjament o fins i tot sancionar-lo.

B/ Concloure, davant d'un escrit en el qual la persona exposa que està patint una situació de possible assetjament laboral, amb l'emissió d'un informe, estímem que resulta insuficient per aquests motius:

- L'arxivament de les actuacions per considerar que l'escrit manca de fonament, pot implicar per a la persona una decisió que vulnere greument els seus drets. Ha de donar-se-li l'oportunitat de defensar-se, d'intervindre durant el procediment i de recórrer l'actuació administrativa, si no hi està d'acord, en els termes de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

També la declaració d'arxivament del procediment (si és que aquesta és procedent) s'ha d'arreglar en una resolució expressa, comprensible, dictada i notificada dins del termini per òrgan competent, congruent (lògica i ajustada en relació amb el que s'ha sol·licitat), justificada i amb indicació de com recórrer-la, en els termes de la citada Llei 39/2015 (articles 21 i següents, 35, 40, 53 i 88) i la resta de normativa aplicable. Així, la persona, en cas que no estiga d'acord amb l'actuació de l'Administració, tindrà la possibilitat d'exercir el seu dret de defensa en via administrativa, prèvia a la judicial (article 24 de la Constitució).

- Aquesta persona té la condició d'empleada pública i, per tant, està obligada a relacionar-se amb l'Administració per via electrònica (article 14.2.e de la citada Llei 39/2015). Així, la Conselleria haurà de:

Garantir el seu dret d'accés via electrònica en qualsevol moment al procediment complet en els termes de l'article 53.1.a de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Notificar-li les actuacions de conformitat amb l'article 40 i següents de l'esmentada Llei 39/2015. No n'hi ha prou de remetre la seua resposta a aquella mitjançant correu electrònic com aquesta "sol·licitava".

Això és, si la persona, obligada a relacionar-se via electrònica amb l'Administració, incorpora a la seua sol·licitud una adreça de correu electrònic, l'Administració l'ha d'utilitzar, no per a remetre-li la resposta adjunta a un correu, sinó per a remetre-li un avís de notificació d'acord amb l'article 41.1 de la Llei 39/2015 ("Addicionalment, l'interessat podrà identificar un dispositiu electrònic i/o una adreça de correu electrònic que serviran per a l'enviament dels avisos regulats en aquest article, però no per a la realització de notificacions").

Així, el Decret 220/2014, de 12 de desembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'administració electrònica de la Comunitat Valenciana, disposa en l'article 20 que les comunicacions a través de correu electrònic són comunicacions informals electròniques la finalitat de les quals, en general, és donar resposta a qüestions de naturalesa merament orientativa o informativa, sense que per si generen cap efecte jurídic derivat del contingut o la forma de la resposta, o de l'absència o extemporaneïtat d'aquesta. De fet, tal resposta ni tan sols és vinculant ni per a la persona ni per a l'Administració.

2.2 Efectes de l'actuació administrativa sobre els drets i les llibertats de la persona interessada

Després de la investigació realitzada, s'ha considerat que existeix una vulneració dels següents drets i llibertats de la persona promotora de l'expedient:

Dret a una bona administració (Estatut d'Autonomia, article 9) en relació amb el dret a una resposta expressa, dictada i notificada dins de termini per òrgan competent, congruent (que done resposta lògica al que s'ha sol·licitat), motivada (justificada) i amb indicació de com recórrer-la, en els termes de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (article 21 i següents).

Recomanem a l'Administració que aplique a l'escrit de 12/09/2023 el protocol que correspon a la seua condició professional (catedràtic de Secundària i que ocupa el lloc d'orientador educatiu en un centre públic), que li done participació en el procediment i que adopte resolució en els termes assenyalats.

Finalment, hem de precisar que la persona, en fase d'al·legacions a l'informe de la Conselleria, s'ha limitat a adjuntar escrit que, pel seu contingut (va dirigit a la Inspecció Educativa i amb la indicació expressa que "Tinga per presentat aquest escrit com a document per registre d'entrada"), sembla mostrar la seua intenció que siga tingut com a presentat davant de la Conselleria. Ignorem si l'ha registrat o no davant d'aquella; però, atés que ha sigut presentat com a al·legacions en el procediment de queixa davant del Síndic, el considerarem com a tal, i advertim de manera expressa la persona que, si desitja presentar el seu escrit davant de l'Administració, haurà de fer-ho com va fer amb el del 12/09/2023.

3 Resolució

Davant del que hem exposat i d'acord amb el que estableix l'article art. 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem el següent:

PRIMER. RECOMANAR a la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació que aplique a l'escrit de 12/09/2023 les mesures d'actuació davant l'assetjament que es corresponen amb la condició professional de la persona autora de la queixa (catedràtic de Secundària i que ocupa el lloc d'orientador educatiu en un centre públic), que garantisca la seua participació en el procediment i que emeta finalment resposta expressa, dictada per òrgan competent, justificada, congruent i recurrible en garantia del seu dret de defensa. Tot això tenint present la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

SEGON. Comunicar a la citada Conselleria que haurà de traslladar aquesta Resolució a l'òrgan investigat i al seu superior jeràrquic perquè adopten les mesures esmentades amb la finalitat de corregir la situació. El superior jeràrquic ens haurà de respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, la seua posició respecte a les anteriors observacions, de manera que:

- Si les accepta, farà constar les mesures adoptades per al seu compliment efectiu i donarà compte d'aquestes al Síndic.
- Si no les accepta, haurà de justificar-ne els motius.

TERCER. Notificar la present Resolució a la persona autora de la queixa. Publicar aquesta resolució en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana